

Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont

A lovasjövő elkezdődött

Az 1061/2012 (III.12.) kormányhatározat a Kincsem Nemzeti Lovas Programban meghatározott feladatokról, a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről – többek között az európai léptékű Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont felépítéséről, döntött.

A határozat konkrét határidőket jelölt ki és a feladatokat hat illetékes miniszter hatáskörébe utalta.

A fejlesztés a Szilvásváradon meglévő kulturális- és lovasértékekre, infrastruktúrára, A Bükk-hegység egyedülálló természeti szépségeire, a vidék messze híres

gasztronómiájára, az évszázados hagyományokkal rendelkező védett, történelmi lófajtánkra, a mozgás művészeire a lipicai lóra és ménesére építkeznek.

Dr. Nagy István agrárminiszter augusztus 18-án 5 ezer néző előtt, nemzetközi lovas show-műsor keretében avatta, adta át rendeltetésére a zsúfolásig megtelt stadiont.

Dallos Andorral, az Állami Ménegazdaság Szilvásvárad igazgatójával, a beruházás felelős szakmai irányítójával Fehér Károly beszélgetett.

1984. Élete két meghatározó eseményének időpontja...

Az idézett év számomra életre szóló élményeket hozott. Ekkor érkeztem Szilvásváradra, léptem a Ménegazdaság szolgálatába. A kerek három és fél évtized alatt, kezdve a gyakornokoskodástól minden szakmai lépcsőfokot bejártam. Kipróbálhattam magam a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, az üzemszervezésben és vezetésben, a gyakorlati gazdálkodás mindennapjaiban.

Az év másik, élményt hozó eseménye a felülmúlhatatlan szilvásvárad VII. Négyesfogathajtó Világbajnokság. Rácsodálkoztam és tanultam, a fogat-csúcstalálkozón. A siker óriási. Egyéni- (Juhász László) és világbajnoki csapatarany (Juhász László, Bárdos György, Fülöp Sándor) A mezőny első öt helyén magyar hajtó végzett. A 42 fogatban 27 magyar tenyésztésű ló. Rangja volt a magyar lónak.

Többször felidéztem magamban, amit a versenyen starthoz álló világbajnok hajtó Fülöp herceg, a Nemzetközi Lovas Szövetség elnöke a sajtótájékoztatón mondott: „Magyarország a világ lovasportjában mindig úttörő szerepet vállalt. Ez a pár nap teljes bizonyossággal meggyőző, hogy a szervezők világbajnoksághoz méltó, nagyszerű feltételeket teremtettek.”

Már akkor a vb idején megtapasztaltam a lokálpatrióta szilvásváradiak lelkesedé-

Conversano XXVIII-2 (nyergében Bálint Tamás) a szilvásvárad lipicai lovak nevében „birtokba veszi” a létesítményt. Balra Dallos Andor, a Ménegazdaság igazgatója, jobbra Dr. Nagy István agrárminiszter

sét, segítőkészségét, szemléletét, tenni akarását. A világbajnokság idején szépítették, csinosították portáikat, parkosítottak, sokezernyi virággal tették szebbé községünket. „Minden ház gazdája bújtasson 10 tő muskátlit” – szolt a javaslat. Így történt. Egyszóval: összefogtak. Ma is tudják: a ló megélhetésük egyik fő forrása. **A harmadik meghatározó élménye – mint mondta – a közeli évekre esik, amikor a Lovas-központ építésének szakmai munkáját irányította.**

Az előzményekhez tartozik, hogy az 1976-ban épült lovaspályát, az előbb idézett, 1984. évi világbajnokságra felújították. Több, mint három évtizeden át javítottuk, igyekeztünk versenyképes

állapotban tartani, ám lényeges felújítás nem történt. A létesítmény korszerűtlen és fizikailag tönkrement. Most új esélyt kaptunk.

Az építkezés három területen folyt, közel tíz hektáron valósult meg.

Az egyik a 650 férőhelyes fedeles lovarda-komplexum a melegítőpályával.

A beruházás második helyszíne a felvoluminációs terület. Itt többek között a mobilbox-rendszer, a kamionparkoló és a második melegítőpálya készült el.

A harmadik építkezési terület a stadion. Itt került kialakításra a „négy évszakos” pálya, a hozzá tartozó melegítővel és kiszolgáló egységekkel, az összesen mintegy 6500 néző befogadására alkalmas lelátóval, melynek egy része fedett.

Mindez azt jelenti, hogy Szilvásvárad mind a négy évszakban várja a versenyzőket, vendégeit. Célunk az volt, hogy a versenyeken, rendezvényeken a lovon kívül még két embernek, a versenyzőnek és a nézőnek teremtsük meg a komfortérzetét, mivel ez sikerült, így az eredmény sem marad el.

Az építkezés közben hangos, hozzá nem értő, szervezett vádaskodások sora hangzott el. Bíraltak mindent, amit csak értek...

Mindezekről tudni kell, hogy döntően egy töről fakadó, bizonyos érdekeket ►

szolgáló megalapozatlan vádaskodásról van szó. Ezzel szemben mi a valóban hozzáértő, gyakorló lovasok véleményére adunk.

Tesztversenyeket rendeztünk. Köztük a júliusi nagy érdeklődéstől kísért rangos Grand Prix Díjugrató versenyünket a mércénk. Itt 24 versenyszámban 42 egyesületből, 68 versenyző, 137 ló állt start-hoz. Országunk legjobb díjugratói minősítették a pályát és az infrastruktúrát.

A mértékadó lovasok véleménye szerint a verseny feltételei összességében kedvezőek. A pálya talaja már most is kitűnően működik, de annak hosszabb időt igénylő konszolidációjával még tovább javulhat a minősége. A tesztversenyek során igyekeztünk felhívni a versenyzők figyelmét, hogy nyitott szemmel járjanak és valamennyi esetleges további komfortjavító észrevételüket osszák meg velünk. A „finomhangolásra” mindig készek vagyunk.

A kamionparkoló és infrastruktúrája, a mobil-box rendszer jól vizsgázott. Az udvarias, hozzáértő szilvásváradai szervezőgárdát külön kiemelték, dicsérték.

A versenyzőknek nagyon fontos, hogy a verseny szüneteiben hogyan töltik az idejüket. A szilvásváradai csodálatos természeti környezet, a kikapcsolódást ígérő séták, az éttermek, a hangulat párját ritkítja – mondták.

Tehát „élesben” jól vizsgázott a stadionunk. Szilvásvárad, kész arra, hogy már a közeljövőben akár ifjúsági Európa-bajnokságot rendezzen. – összegezhető tömören a lovasok véleménye. Számunkra ez a döntő!

„Itt a legkiválóbb lovakat tenyészték, amelyek a császári udvar részére legyenek elővezetve. Ezek a legkiválóbb és legtűrőképesebb lovak legyenek. Kemény köves talajon járjanak, ott, ahol kevés fű terem.” – szólt 1850-ben, a lipicai ló életre-hívásának parancsa.

Ménesgazdaságunk ezekhez az elvekhez és az 1953-ban kelt alapító határozatához tartja magát.

Feladatunk a kultúrtörténeti örökségünk,

a védett, történelmi lipicai lófajtánk genealógiai vonalainak fenntartása, az állomány genetikai kapacitásának, érték-mérő tulajdonságainak, karakterének erősítése, a modern sportlótenyésztés szabta igények szem előtt tartásával. Jelentős a szerepünk az idegenforgalomban. Aktívan veszünk részt a nemzetközi szakmai, tudományos és oktató munkákban, a piaci együttműködésben, hagyományaink, értékeink őrzésében.

A nemzetközi és a hazai lipicai lovasélet mértékadó visszajelzései szerint Ménesgazdaságunk ezt a sokoldalú küldetését színvonalasan teljesíti...

Ez a megtisztelő vélemény újabb hajtóerőt ad számunkra.

A Lovasközpont a térségi lovas-turizmus helyzetét, az emberek megélhetési lehetőségeit is erősíti.

A Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 alap gondolata: „Elmesélni Magyarország történetét és a turizmus fejlesztésével hozzájárulni az ország gyarapodásához.”

A turizmus a magyar gazdaság egyre jobban teljesítő ágazata, amely a mi vidékünkön is meghatározó erőforrás. A kül- és belföldi stratégia öt kiemelt turisztikai fejlesztési térséggel számol és három fő területet jelöl ki. Az egyik a sport- és a sportrendezvényekhez kapcsolódó turizmus. A másik terület a kultúra. A harmadik az egészségturizmus.

A magyar turizmus rangját és elismerését jelzi – többek között – hogy a tekintélyes *Harper's Magazine* szakértő újságírói az Észak-magyarországi és Észak-alföldi régiókban húzódó tájat a világ öt leg szebb lovastúra útvonalai közé sorolják. Ezek egyike a mi csodálatos vidékünkön húzódik.

Minden feltétel adott ahhoz, hogy az „Átlovagolható Magyarország” térségi programját Szilvásváradon alakítsuk ki.

Szilvásvárad és vidékének csodálatos természeti környezete évente több százezer ember részére ajánl sportot, egészségőrző, regeneráló, természetközeli kikapcsolódást.

Az új fejlődési pályára állt térségben élő emberek az idegenforgalom, a természeti erőforrások adta lehetőségeket, a vidékünk különleges gasztronómiai- és borkínálatát (Egri történelmi borvidék), a nemzetközi rangú lovasversenyek, lovasfesztiválok hangulatát eddig is okosan, szakmai igényességgel ötvözték.

Ez a megélhetésük egyre bővülő forrása! Lehetőségeik most tovább bővülnek.

A Lovasközpont avatásával egy fontos szakasz lezárult, ám az újabb, embert próbáló feladat ezután következik: európai léptékű programokkal kell megtölteni a létesítményt.

Lovasközpontunknak a küldetése jelentős, megtisztelő. Munkánk alapja a Nemzeti Lovas Program, amely a lovas-, a lósport, a lovasturizmus, a lovaskultúra,

a lótenyésztés és tartás feladatait, feltételrendszerét komplexen, egységbe foglalva határozza meg. Lendületet ad az élsportnak, az utánpótlásnevelésnek, a tömeg-, a szabadidő sportnak, a lovasturizmusnak. Ehhez igazítjuk, tervezzük, szervezzük programjainkat. Központunkat komplex egészségőrző, szórakoztató, szakmai, szellemi, oktató, nevelő tudásközponttá fejlesztjük.

„Sok mindent csinálhatsz, csak azt nem, amit mások. Rendezvényed, programod legyen egyedi, különleges, a megszokottól eltérő, érdekes, látványos, meghökkentő, kreatív” – szól a PR szabály. Kicsit konkrétan és vázlatosan említve – mire terjed ki ez a program?

Hangsúlyozni szükséges, hogy új létesítményünk – nevétől eltérően – messze nem csupán lovasközpont. A sport mellett – oktatási-, nevelési-, kutatási-, tudás- és szórakoztató központ. Az oktatás ma lovassportunk gyenge láncszeme, ugyanakkor versenyképességünk alapfeltétele. Központunk célja, hogy egységes vizsga- és követelményrendszer alapján szervezetter segítsen az általános(!)- és a lovasműveltséget adó lovasok képzését. Ehhez igyekszünk megnyerni a tudományos- és gyakorlati élet legjobbjait.

A vonzó lovaséletpálya kialakítása, a fiatal lovasok kiválasztása, felkarolása, nevelése, képzése feltehetően a legfontosabb feladatunk.

Céljaink eléréséhez tehát kiemelten fordulunk a fiatalok, a gyerekek felé. Igyekszünk nevelve tanítani. A fizikai, a mentális fejlődést, a személyiséget, a viselkedéskultúrát formáló prémium táborok szervezését tervezzük (figyelemmel az iskolai szünetekre) kizárólag elismert, iskolaalapító példakép-személyiségekkel.

Lovastábor Dallos Gyula vezetésével. Hagyományőrző- és íjász tábor Kassai Lajos, továbbá a Magyar Huszár és Hagyományőrző Szövetség, Nemzeti Lovas Díszegység segítségével. Lovasterápia- és rehabilitációs tábor. Népművészeti lovasmesterségek tábora (kocsi- és szíjgyártók,

A mezőhegyesi és a szilvásvárad ménes díszfogatai

kovácsok, nyereg-, lószerszám- és posztókészítők, csutorásmesterség, céhpecsétek, lovascímerek). Erdő-, természet- és környezetvédő tábor szerepel a terveink között közösségformáló Kölyökklub szervezésével, beiktatásával.

A digitális világban, a számítógépes információval élő fiatalok, gyerekek számára kell vonzó lovas életpályát ajánlalnunk. A tantervbe iktatott iskolai lovasoktatásban résztvevő oktatók, tanárok, gyakorlati és elméleti képzését tervezzük, magas szintű lovas- és pedagógiai oktatói gárdával – figyelemmel arra, hogy a lovaságazat veszélyes üzem!

A szervezett lovas-lótenyésztési kutatás területén is bőven van tenni-való.

Ezt a hiányt részben pótoltuk az Állatorvostudományi Egyetemmel már folyó közös kutatásainkkal. Elsősorban az Állattenyésztési- és Takarmányozási Kutatóintézettel az egyetemeken állattenyésztési tanszékeivel tervezünk együttműködést. A stadionunk avató ünnepségén Dr. Nagy István agrárminiszterünk a tervezett programjainkhoz hasonló gondolatokat fogalmazott meg.

Akár hiánypótlásnak is nevezhetjük, hogy a szervezett lovas klubélet fellendítésére, a Incitato Lovasklub életre hívását tervezik.

Olyan pezsgő klubéletet, hangulatot tervezünk, hogy Szilvásvárara vonzó

legyen eljönni, az „Incitatorba” érdemes legyen beülni, egy fröccsöt, kávéat kérni, mert itt mindig történik valami érdekes, hasznos, tanulságos, különleges. Itt találkozhatsz, barátkozhatsz, új barátokra lelhetsz, gondolatot cserélhetsz, vitatkozhatsz, eszmecserét folytathatsz.

Ehhez színvonalas programok kellenek. Rangos előadókat, érdekes, „csevegő embereket” tervezünk meghívni. Ilyen alapon minden adott lehet a pezsgő Incitato klubélet életre hívásához.

Előremutató tervek. Közülük melyik az egyik legnagyobb, ha úgy tetszik álmuk... ?

...hogy Szilvásvárada mihamarabb ismét fogathajtó világbajnokságot rendezzen.

A feltételek adottak hozzá...

Büszkék vagyunk rá. Büszkék vagyunk, hogy részesei lehettünk a Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont megalkotásának. Azért dolgozunk, hogy – teljesítményünk alapján – mások, a lovastársadalom is büszke legyen rá.

Erőforrásaink hasznosításával, elismert, példakép-szaktekintélyek, a hazai és a külföldi ménesek, a tudományos intézetek megnyerésével, a Magyar Lovas Szövetség szakmai háttérével, közös gondolkodással, összefogással a Ménesgazdaságunk, ez a térség képes és kész e fel-emelő feladatainak megvalósítására.

Fehér Károly

Fotó: Váraljai János